

ЧИН ВІНЧАННЯ

У таїнстві вінчання Церква проголошує покликання подругів «царювати з Христом». Молодята, немов князі в день коронації, одержують найкраще земське спадкоємство від свого найлюбішого Отця, небесного царя. Цей дарунок, це друга людина – супутник (супутниця) в цій життєвій мандрівці.

Молодята стають владиками домашньої Церкви. Домашній стіл повинен стати святою трапезою; покуття з іконами, принесеними з церкви після вінчання для благословення, має нагадувати їм іконостас, а подружнє ложе повинно бути їхнім «святеє святих».

Вінки нагадують їм також про нагороду, що її одержують мученики за самопожертву. У християнському подружжі чоловік і жінка служать одне одному і своєму потомству в послуші Христовому (див. Еф. 5,21).

На початку чину вінчання священник питається молодят про їх подружню згоду – їх «тверду думку взяти собі за жінку/мужа ту/того, що бачать перед собою». Ця «тверда думка» – це вислів таїнства подружжя, яку доповнюють урочистим обігом, коли молодята заявляють, що не залишать одне одного аж до смерті. Пресвята Тройця і всі святі є основою подружнього життя, тому чоловік і жінка знаходять силу себе взаємно любити, шанувати і долати різні труднощі. Звінчані славою і честю Христовою (цебто, його хрестом), вони одержують надприродну силу, якої хрест є джерелом.

Символом подружньої єдності є обряди спільної чаші, в'язання рук молодят (вишитим рушником) та потрійного обходу довкруги тетраподу. Це старовинні звичаї, спільні цілому візантійському сходові і потверджені в нашій традиції у Требнику, що його видав митрополит Андрей Шептицький у 1925 році.

Обряд заручин

Ті, що хочуть вінчатися, очікують перед дверми церкви – жених праворуч, невіста ліворуч. Священик благословить молодих тричі і вводить їх до притвору храму.

Диякон: Благослови, владико.

Священик: Благословен Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Диякон: Господу помолімся.

Л.: Господи, помилуй.

Свящ.: Боже вічний, Ти зібрав воєдино віддалених від себе і встановив для них нерозривний союз любови, Ти благословив Ісака й Ревеку і вчинив їх наслідниками Твоєї обітниці; сам благослови і рабів твоїх, Сім'я) і (ім'я), наставляючи їх на всяке добре діло.

Бо милостивий і чоловіколюбчець Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Свящ.: Мир всім.

Л.: І духові Твоєму.

Диякон: Голови ваші Господеві приклоніть.

Л.: Тобі, Господи.

Священик: Господи Боже наш, Ти зпоміж народів найперше обручив Церкву, діву чисту, благослови ці заручини, і з'єднай, і охорони рабів твоїх цих у мирі й однодумності.

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Накладання перстенів

Священик робить перстнем знак хреста над головою жениха і накладає перстень на праву руку:

Заручається раб божий (ім'я) з рабою божою (ім'я) в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Так само й невісті:

Заручається раба божа (ім'я) з рабом божим (ім'я) в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Молитва

Господу помолімся.

Л.: Господи, помилуй.

Свящ.: Господи Боже наш, Ти був супутником слуги патріярха Авраама в Месопотамії, посилаючи висватати дружину для пана його Ісаака, і відкрив йому через черпання води, щоб заручити Реваку. Сам благослови заручини рабів твоїх, *(ім'я)* і *(ім'я)*, і утверди промовлене ними слово, утверди їх святим твоїм з'єднанням.

Бо Ти спочатку створив мужеську стать і жіночу, і Ти з'єднуєш з мужем жону на поміч і на сприймання людського роду. Сам, отже, Господи Боже наш, Ти, що послав істину в насліддя Твоє і обітницю твою рабам твоїм, отцям нашим, вибранцям твоїм з роду в рід, зглянься на раба твого *(ім'я)* і на рабу твою *(ім'я)*, і утверди заручених у вірі, і єдинодумстві, і істині, і любові. Ти бо, Господи, показав встановлення заручин і утвердження всього.

Через перстень була дана влада Йосифові в Єгипті, через перстень прославився Даниїл у країні вавилонській, через перстень виявилася істина Тамари, через перстень Отець наш небесний щедрий був до сина свого: Дайте бо, мовить, перстень на правицю його, і, заколовши годоване теля, їжмо, і веселімся. Сама правиця твоя, Господи, озброїла Мойсея в Червоному морі, словом бо твоїм істинним небеса утвердилися і земля оснувалася; і правиця рабів твоїх благословиться словом твоїм могутнім і раменом твоїм високим.

Сам, отже, і нині, Владико, благослови це накладання перстенів благословенням небесним, і ангел твій нехай іде перед ними в усі дні життя їх.

Бо Ти благословляєш і освячуєш усе, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Священик іде перед зарученими до трапеду.

Псалом 127

Блаженні всі, що бояться Господа, що ходять путями його.

Плоди праці Твоєї будеш їсти, щасливий Ти, і добре Тобі буде.

Жінка твоя—неначе лоза плодовита на краях дому твого.

Сини твої—як парості оливки, навкруг трапези Твоєї.

Ось так благословляється чоловік, що боїться Господа.

Благословить Тебе Господь із Сіону, і побачиш добро Єрусалиму по всі дні життя твого.

І побачиш синів твоїх синів. Мир на Ізраїля.

Вислів подружньої згоди

Запитує священник жениха: Чи маєш Ти, *(ім'я)*, добру й непримушену волю та тверду думку взяти собі за дружину *(ім'я)*, що її тут перед собою бачиш?

Жених: Маю, чесний отче.

Чи не прирікав Ти іншій невісті?

Жених: Не прирікав, чесний отче.

Священик звертається до невісти: Чи маєш Ти, *(ім'я)*, добру й непримушену волю та тверду думку взяти собі за мужа *(ім'я)*, що його тут перед собою бачиш?

Невіста: Маю, чесний отче.

Чи не прирікала Ти іншому мужеві?

Невіста: Не прирікала, чесний отче.

Чин вінчання

Диякон: Благослови, владико.

Священик: Благословенне царство Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди : Амінь.

Мирна єктенія

Диякон: В мирі Господу помолімся.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй.

За мир з висот і спасення душ наших Господу помолімся.

За мир всього світу, добрий стан святих божих церков і з'єднання всіх Господу помолімся.

За святий храм цей і тих, що з вірою, благоговінням і страхом божим входять до нього, Господу помолімся.

За святішого вселенського архиєрея *(ім'я)*, папу Римського, і за блаженнішого патріярха нашого *(ім'я)*, і за преосвященнішого архієпископа й митрополита нашого Кир *(ім'я)*, боголюбивого єпископа нашого Кир *(ім'я)*, чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за весь причет і людей Господу помолімся.

За Богом бережений народ наш, за правління і все військо Господу помолімся.

За рабів божих (*ім'я*) і (*ім'я*), що нині з'єднуються одне з одним у спільноту подружжя, і за спасення їх Господу помолімся.

Щоб благословенне було це подружжя, як те, що в Кані галилейській, Господу помолімся.

Щоб дані були їм добродієність і плід утроби на добро, Господу помолімся.

Щоб вони звеселилися, дивлячись на синів своїх і дочок, Господу помолімся.

Щоб дарувалося їм благословення у дітях і життя бездоганне, Господу помолімся.

Щоб дарував їм і нам усе, чого для спасення просимо, Господу помолімся.

Щоб ізбавитися їм і нам від усякої скорби, гніву й нужди, Господу помолімся.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Л.: Тобі, Господи.

Свящ.: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Молитва

Господу помолімся.

Л.: Господи, помилуй.

Свящ.: Боже пречистий і всієї тварі сотворителю, Ти через Твоє чоловіколюбіє ребро праотця Адама переобразив у жінку, і благословив їх, і сказав: Ростіть і множіться, і володійте землею; і обоє їх в 4 одне злучив, бо ради того оставить чоловік отця свого і матір і прилучиться до дружини своєї, і будуть двоє, як одне тіло; і кого Бог злучив, людина нехай не розлучає.

Ти благословив раба твого Авраама, і лоно Сари розкрив, і вчинив його батьком численних народів; Ти дарував Ісаакові Ревеку і плід їх благословив; Ти злучив Якова з Рахилею і від нього дванадцять патріархів явив; Ти з'єднав Йосифа з Асинетою і як плід дітородження Єфрема й Манасію їм дарував; Ти злучив Захарію і Єлисавету і сина їх як предтечу пречистого твого рожества показав; Ти виростив плоттю із кореня Єсеевого Приснодіву, і з неї воплотився і народився на спасення роду людського.

Ти через невимовний твій дар і велику доброту прийшов до Кани галилейської і там подружжя благословив, щоб показати, що з Твоєї волі є законне подружжя і дітородження з нього.

Сам, Владико пресвятий, прийми моління нас, рабів твоїх, і – як там, так і тут – прийди невидимим твоїм пришествям і благослови подружжя це, і дай рабам твоїм, *(ім'я)* і *(ім'я)*, життя мирне, довгі літа, добродієність, любов взаємну в союзі миру, рід довговічний, у дітях утіху і нев'янучий вінець слави.

Сподоби їх видіти дітей дітей своїх, охорони ложе їх від небезпек. І дай їм від роси небесної з висот і від достатку земного, наповни їх доми пшеницею, вином і оливою, і всяким добром, щоб вони подавали потребуючим. Дай водночас і тим, що з ними, усе, чого вони просять на спасення.

Бо Ти єси Бог милости, і щедрот, і чоловіколюб'я, і Тобі славу возсилаємо з безначальним твоїм Отцем і пресвятим, і благим, і животворящим твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Молитва

Господу помолімся.

Л.: Господи, помилуй.

Свящ:. Боже святий, Ти з пороку сотворив чоловіка і з ребра його створив жінку, і дав йому помічницю, відповідну до нього, бо так було вгодно твоїй величності, щоб не самому бути чоловікові на землі.

Сам і нині, Владико, пошли руку твою з святого жилища твого, і з'єднай раба твого *(ім'я)* і рабу твою *(ім'я)*, бо Ти з'єднуєш жінку з мужем. З'єднай їх в єдності, вінчай їх на любов, злучи їх в одне тіло, даруй їм потомство і радість у дітях.

Бо твоя є влада і Твоє є царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Обіт

Де є звичай, жених і невіста кладуть праві руки на Євангеліє, а священик кладе епітрахиль і хрест на їх руки.

Жених: Я, (ім'я), беру Тебе, (ім'я), за жінку, і прирікаю Тобі любов, вірність, і чесність подружню, і що не залишу Тебе але до смерті. Так мені. Боже, поможи, в Тройці Святій єдиний, і всі святі.

Невіста: Я, (ім'я), беру Тебе, (ім'я), за мужа, і прирікаю Тобі любов, вірність, чесність, і послух подружній, і що не залишу Тебе аж до смерті. Так мені. Боже, поможи, в Тройці Святій єдиний, і всі святі.

Священик, благословляючи їх:

Що Бог з'єднав, чоловік нехай не розлучає.

Вінчання

Узявши вінці, священник вінчає спершу жениха:

Вінчається раб божий (*ім'я*) з рабою божою (*ім'я*) в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Вінчає і невісту:

Вінчається раба божа (*ім'я*) з рабом божим (*ім'я*), в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

І благословляє їх тричі:

Господи Боже наш, славою і честю вінчай їх (3)

Прокімен

Диякон: Будьмо уважні.

Свящ.: Мир всім.

Диякон: Премудрість, будьмо уважні.

Прокімен апостола, глас 8: **Ти положив на головах їх вінці із каменів цінних, життя просили у Тебе, і Ти дав їм (Пс. 20,45).**

Стих: Бо Ти даєш їм благословення повік віку, звеселиш їх радістю лица твого (Пс. 20,7).

Апостол

Диякон: Премудрість.

Читець: До Ефесян послання святого апостола Павла читання.

Диякон: Будьмо уважні.

Читець читає апостол до Ефесян 5, 20-33:

Браття, дякуйте за все завжди Господеві й Отцеві в ім'я Господа нашого Ісуса Христа.

Коріться один одному в острасі божому. Жінки нехай коряться своїм чоловікам, як Господеві, бо чоловік голова жінки, як і Христос – голова Церкви, свого тіла, якого він Спаситель. А як Церква кориться Христові, так у всьому жінки – своїм чоловікам.

Чоловіки, любіть своїх жінок, як Христос полюбив Церкву і видав себе за неї, щоб її освятити купіллю води зо словом, щоб поставити собі Церкву славному, без плями чи зморшки, або чогось подібного, але щоб була свята й непорочна. Так і чоловіки повинні любити своїх жінок, як свої тіла; бо, хто любить свою жінку, себе самого любить.

Ніхто ж. ніколи свого тіла не ненавидів, але він годує його і піклується ним, як Христос Церквою, бо ми члени тіла його. Тим-то покине чоловік батька свого й матір і пристане до своєї жінки, і вони обоє будуть одне тіло.

Це велика тайна, а я говорю про Христа і про Церкву. Тому нехай кожний з вас зокрема любить свою жінку, як себе самого, а жінка нехай поважає свого мужа.

Свящ.: Мир Тобі.

Диякон: Премудрість, будьмо уважні.

Люди : Алілуя.

Стих: Ти, Господи, захорониш нас і збережеш нас від роду цього і повік (*Пс. 11,8*).

Євангеліє

Диякон: Премудрість, прості, вислухаймо святого Євангелія.

Свящ.: Мир всім.

Л.: **І духові Твоєму.**

Свящ.: Від Івана святого Євангелія читання.

Л.: **Слава Тобі, Господи, слава Тобі.**

Диякон: Будьмо уважні.

Священик читає Євангеліє Івана 2, 1-11:

Одного разу було весілля в Кані галилейській, і була там мати Ісуса. Запросили на весілля також Ісуса та його учнів. Коли ж забракло вина, мати Ісуса каже до нього: Вина не мають. Ісус відповів їй:

Що мені і Тобі, жінко? Ще не прийшла моя година. Але мати його мовила до слуг: Що тільки скаже вам, робіть.

Було ж там шість кам'яних посудин на воду, що були для юдейських очищень;

кожна вмщала дві або три міри. Сказав їм Ісус: Наповніть посудини водою. Вони наповнили їх доверху. Далі каже: Зачерпніть тепер і несіть до весільного старости. І понесли.

Коли староста покуштував воду, що стала вином (не знаючи, звідки воно взялося; знали тільки слуги, які зачерпнули воду), закликав він молодого і каже до нього: Кожен чоловік дає спершу вино добре, а як уп'ються – гірше. Ти ж добре вино зберіг досі. Ось такий початок чудес учинив Ісус у Кані галилейській, і тим об'явив свою славу, і учні його увірували в нього.

Л.: **Слава Тобі, Господи, слава Тобі.**

Єктенія усильного благання

Диякон: Промовмо всі з усієї душі і з усієї мислі нашої промовмо.

Л.: Господи, помилуй.

Господи вседержителю, Боже отців наших, молимоьь Тобі, вислухай і помилуй.

Л.: Господи, помилуй.

Помилуй нас, Боже, по великій милості твоїй, молимоьь Тобі, вислухай і помилуй.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй (3).

Ще молимоьь за рабів божих (*ім'я*) і (*ім'я*), що нині одно з одним з'єднались, і за здоров'я і спасення їх.

Ще молимоьь за людей, предстоячих у святім храмі цім, що очікують від Тебе великої і багатой милости, за всю братію нашу, і за всіх православних християн, за здоров'я і спасення їх.

Свяц.: Бо милостивий і чоловіколюбець Бог єси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Молитва

Господу помолімся.

Л.: Господи, помилуй.

Свяц.: Господи Боже наш, Ти у спасительнім твоїм промислі сподобив у Кані галилейській показати цінність подружжя твоїм пришестям: сам нині рабів твоїх (*ім'я*) і (*ім'я*), що їм зволив Ти з'єднатися одне з одним, збережи в мирі й однодумності, покажи чесним їх подружжя, збережи нескверним їх ложе, зволь, щоб їх співжиття було непорочне, дай їм дожити глибокої старости і чистим серцем сповняти заповіді твої.

Бо Ти єси Бог наш, Бог, що милує і спасає, і Тобі славу возсилаємо, з безначальним твоїм Отцем, і всесвятим, і благим, і животворящим твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Прохальна ектенія

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Л.: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, мирного й безгрішного у Господа просім.

Люди, на кожне прошення: Подай, Господи.

Ангела миру, вірного наставника, хоронителя душ і тілес наших у Господа просім.

Прощення й відпущення гріхів і прогрішень наших у Господа просім.

Доброго й пожиточного душам нашим і миру для світу у Господа просім.

Осталий час життя нашого в мирі й покаянні скінчити у Господа просім.

Християнської кончини життя нашого, безболісної, бездоганної, мирної, і доброго одвіту на страшнім судищі Христовім просім.

Єдність віри і причастя Святого Духа випросивши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Л.: Тобі, Господи.

«Отче наш»

Свящ.: І сподоби нас, Владико, зі сміливістю, неосудно сміти .привзвати Тебе, небесного Бога Отця, і мовити.

Л.: Отче наш, Ти, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам днесь; і прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим; і не введи нас у спокусу, але ізбав нас від лукавого.

Свящ.: Бо Твоє єсть царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л.: Амінь.

Свящ.: Мир всім.

Л.: І духові Твоєму.

Диякон: Голови ваші Господеві приклоніть.

Л.: Тобі, Господи.

Свящ.: Боже, Ти все сотворив силою Твоєю, і утвердив вселенну, і прикрасив вінець всього сотвореного тобою, і рабів твоїх цих, що звінчалися на спільноту подружжя, благослови благословенням духовним.

Бо благословилося Твоє ім'я і прославилося Твоє царство, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Л: Амінь.

Тут відбувається обряд спільної чаші і обходу кругом тетраподу, а люди співають:

„Ісає, ликуй”

Тропар, глас 5: Ісає, ликуй, Діва мала в утробі і родила Сина Еммануїла. Бога і чоловіка, Восток ім'я йому; його величаючи, Діву убажаємо.

Інші, глас 7: Святії мученики, ви славно страждали і вінчалися, тож моліться до Господа, щоб помилював душі наші.

Слава Тобі, Христе Боже, апостолів похвало і мучеників радосте; їх проповідь Тройця єдиносушна.

Благословення вінцями

Священик, знявши вінець женихові:

Возвеличся, женише, як Авраам, і благословися, як Ісаак, і умножся, як Яків, пробуваючи в мирі і сповняючи в правді заповіді божі.

Коли знімає вінець невісті:

І Ти, невісто, возвеличся, як Сара, і возвеселися, як Ревека, і умножся, як Рахиль, втішаючися своїм мужем, придержуючись меж закону, бо так зволив Бог.

Молитва

Господу помолімся.

Л.: Господи, помилуй.

Свящ.: Боже, Боже наш, Ти прийшов у Кану галилейську і подружжя там благословив. Благослови ж рабів твоїх оцих, що з волі Твоєї з'єдналися у спільноту подружжя. Благослови Їхні входи і ізходи, умнож у добрі життя їх, прийми вінці їх у царстві твоїм, зберігаючи їх чистими, непорочними й бездоганними на віки віків.

Л.: Амінь.

Свящ.: Мир всім.

Л.: І духові Твоєму.

Диякон: Голови ваші Господеві приклоніть.

Л.:Тобі, Господи.

Свящ.: Отець, Син і Святий Дух, всесвята, єдиносущна й живоначальна Тройця, єдине божество і царство, нехай благословить вас, і нехай дасть вам довге життя, радість у дітях, успіх у житті & вірі, і нехай сповнить вас усяких дібр на землі, нехай сподобить вас і добра обіцяні приймати, молитвами святої Богородиці і всіх святих.

Л.: Амінь.

Відпуст

Диякон: Премудрість.

Л.: Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без зотління Бога Слово породила, – суццю Богородицю, Тебе величаємо.

Свящ.: Слава Тобі, Христе Боже, уповання наше, слава Тобі.

Л.: Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, 1 на віки віків. Амінь. Господи, помилуй (3). Благослови.

Свящ.: Христос, істинний Бог наш, що в Кані галилейській пришестям своїм цінність подружжя показав, молитвами пречистої своєї Матері, святих славних і всехвальних апостолів, святих Богом вінчаних царів і рівноапостолів Константина й Олени, святого великомученика Прокопія, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець.

Л.: Амінь.

Многоліття

Новозвінчаним рабам божим (*ім'я*) і (*ім'я*), сотвори, Господи, у здоров'ї і спасенні многії і благії літа.

Л.: Многая літа (3)